

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

asupra proiectului de lege pentru modificarea Codului muncii nr.154/2003

(nr.103 din 05.03.2020)

Examinând proiectul de lege pentru modificarea Codului muncii nr.154/2003, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către domnul deputat în Parlament, Radu Marian, cu adresa nr. 103 din 05.03.2020, DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul cu următoarele observații și propuneri.

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea art.34 (*Modificarea și completarea contractului colectiv de muncă*), art.42¹ (*Informarea și consultarea salariaților*), art.55¹ (*Garanții pentru salariații angajați pe o durată determinată*), art.57 (*Documentele care se prezintă la încheierea contractului individual de muncă*), art.62 (*Interzicerea aplicării perioadei de probă*), art.68 (*Modificarea contractului individual de muncă*), art.88¹ (*Procedura de concediere în legătură cu transferarea la o altă unitate*), art.97¹ (*Garanții pentru salariații cu timp de muncă parțial*), art.98 (*Repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii*), art.101 (*Munca în schimburi*), art.104 (*Munca suplimentară*), art.124 (*Concediul de maternitate și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului*), art.126 (*Concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani*) și art.197¹ (*Garanții în caz de reorganizare a unității, schimbare a tipului de proprietate sau a proprietarului acesteia*).

2. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, întrucât vizează intervenții asupra unui act normativ de natură organică a cărui titlu este reprodus mai sus, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituție.

3. Precizăm că prin avizul pe care îl emite, Direcția generală juridică nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Cu referire la procedura de prezentare și motivare a soluțiilor legislative preconizate în proiectul de lege, *semnalăm* că acestea nu au fost precedate de *"efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acesteia privind inițierea elaborării unui act normativ. Studiile de cercetare se efectuează pentru cunoașterea temeinică a realităților social-economice ce urmează a fi reglementate, a cadrului normativ relevant, a reglementărilor similare în legislația altor state, inclusiv a țărilor Uniunii Europene"*, astfel cum prevede art.25 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Or, Nota informativă nu conține informații în acest sens.

Concomitent, semnalăm că proiectul de lege, nu a fost supus consultărilor publice de către autoritățile publice de competența cărora ține implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiile interesate, precum și de reprezentanții societății civile, astfel cum prevede art.32 din Legea nr.100/2017.

5. În vederea sistematizării legislației în materie de muncă și promovării unor soluții unitare și coerente, recomandăm în conformitate cu art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, dezbateră în Parlament a prezentului proiect de lege, concomitent cu *proiectul de lege nr.85 din 27.02.2020 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr.154.2003*, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, care vizează intervenții legislative asupra aceluiași act normativ.

6. Din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă, *obligatorii* pentru toți subiecții cu drept de inițiativă legislativă, subliniem faptul că redactarea textului proiectului de lege propus *nu întrunește* exact normele de tehnică legislativă, stabilite de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezentând un șir de inexactități. Astfel, față de forma prezentată a proiectului de lege, formulăm următoarele observații și propuneri:

6.1. Pentru menținerea unității în redactare cu actele normative cu obiect similar, e necesar ca *titlul proiectului* să fie completat după cuvântul *"muncii"* cu sintagma *"al Republicii Moldova"*;

6.2. La *Art.I:*

- pentru aceleași motive, *partea introductivă* trebuie redată astfel:

"Art.I. – Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:"

6.3. *Pct.3*, atenționăm că art.98 CM (*Repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii*), la care se face trimitere în textul propus pentru completarea art.68 alin.(2), este format doar din 4 alineate, motiv pentru care sugerăm regândirea soluției propuse;

6.4. *Pct.5*, se propune modificarea unilaterală, de către angajator, a regimului de muncă, din textul art.98 (*Repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii*). Reținem, că regimul de muncă constituie o clauză a contractului individual de muncă specificată la art.49 alin.(1) lit.1) CM, ce nu poate fi modificată decât printr-un acord suplimentar semnat de ambele părți, care se anexează la contract, parte integrantă a acestuia. Or, potrivit art.68 (2) CM, "*Modificare a contractului individual de muncă se consideră orice modificare sau completare care vizează cel puțin una dintre clauzele prevăzute la art.49 alin.(1).*" Iar, în caz, dacă angajatorul este persoană fizică, art.286 CM prevede că, "*Despre modificarea clauzelor contractului individual de muncă angajatorul persoană fizică previne salariatul, în formă scrisă, cu cel puțin 14 zile calendaristice înainte.*"

Prin urmare, modificarea elementelor enumerate ale regimului de muncă și/sau de odihnă în cadrul unității pot avea loc doar prin modificarea contractului colectiv de muncă, regulamentul intern al unității și contractului individual de muncă. Or. "*Clauzele din contractele individuale de muncă, din contractele colective de muncă și din convențiile colective sau din actele juridice emise de autoritățile administrației publice menționate la art.4 lit.d) și e), care înrăutățesc situația salariaților în comparație cu legislația muncii sînt nule și nu produc efecte juridice*"(art.12 CM);

6.5. Din textul propus la *pct.6* pentru art.101 alin.(5) CM (*Munca în schimburi*), rezultă că ceea ce se propune de fapt este modificarea termenului legal de "*cel puțin o lună înainte* " în care angajatorul este obligat să aducă la cunoștința salariaților programul muncii în schimburi, prin cel propus de "*cel puțin 14 zile înainte de punerea lui în aplicare sau, în cel mai scurt timp, în cazul modificării programului din motive care nu sunt sub controlul angajatorului (absența salariatului/salariaților, imposibilitatea de a continua munca de către salariat, etc.)*", un text ambiguu din care nu rezultă concret care este intenția legiuitorului.

Prin urmare, semnalăm că soluția avută în vedere nu este redată în mod clar, în funcție de intenția de reglementare și nici argumentele care o susțin nu sunt prezentate în mod corespunzător în Nota informativă.

6.6. Având în vedere că soluțiile propuse la *pct.7 și pct.8* sunt preconizate pentru modificarea unui singur articol - art.104 CM (*Munca suplimentară*), conform rigorilor tehnicii legislative acestea urmează a fi comasate, reformulate și redată, după următorul model:

"11) Articolul 104:

la alineatul (3), ... «» ... «»;

alineatul (7), va avea următorul cuprins:

«...»;

6.7. *Pct.9*, referitor la textul propus pentru completarea alin.(6) al art.124 CM (*Concediul de maternitate și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului*), conform *exigențelor de tehnică legislativă*, semnalăm că în Nota informativă nu se regăsește justificarea soluției analizate. Deși, pentru o mai bună claritate în reglementare soluția propusă ar putea fi plasată în cuprinsul alin.(3) al art.124 CM, urmând ca *pct.9 din Art.I*, să fie reformulat și redat, astfel:

"9. La articolul 124, alineatul (3) se completează după cuvântul «timp», cu textul «în baza cererii scrise cu cel puțin 14 zile înainte,»;

6.8. *Pct.10*, referitor la textul propus pentru completarea art.126 CM (*Concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani*) cu alin.(5), pentru o rigoare normativă, recomandăm reformularea acestuia, urmând ca *pct.10*) să fie redat, după următorul model:

"10. Articolul 126, se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins:

« (5) Acordarea sau întreruperea concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, se perfectează de către angajator în baza cererii scrise cu cel puțin 14 zile înainte..» »;

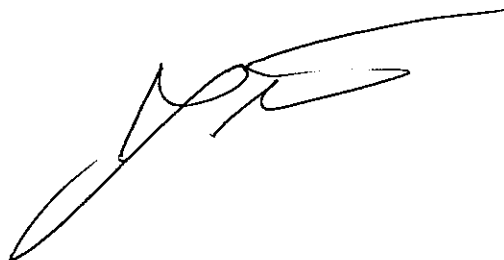
6.9. Semnalăm că, textele cuprinse în *Art.I* necesită a fi renumerotate după ordinea crescătoare a numărului articolelor din CM supuse intervențiilor legislative, astfel:

pct.1-4, vor deveni pct.4-7, pct.5-6 vor deveni pct.9-10, pct.7-8 vor deveni pct.11, pct.9-10 vor deveni pct.12-13, pct.11 va deveni pct.1, pct.12 va deveni pct.2, pct.13 va deveni 4, pct.13 – pct.5;

6.10. La *Art.II, alin.(2)*, sugerăm substituirea cuvântului "*publicării*", cu textul "*intrării în vigoare*".

ex: L.Sirețanu

tel: 558

Ion Creangă

Șef Direcție